

Nebojša Šarkić
Fakultet za poslovno pravo
Beograd

TRAŽIM MAČ ZA “SABLJU”

Ako su mač i vaga simboli slepe boginje pravde, pozivam je da pažljivo odmeri odgovornost krivaca za akciju “Sablja”, te da, svojim mačem, preseče sve štetne posledice kako se nikada više ta “sablja” ne bi vadila iz korice.

Tražim odgovornost za sve članove prethodne vlade Republike Srbije koji su iskoristili jedan, nesporno, tragični događaj za uvođenje vanrednog stanja u Srbiji i proglasili akciju “Sablja” kao spasenje. Ni u periodu rezolucije Informbiroa, u tadašnjoj Jugoslaviji, nije bilo ovoliko ljudi uhapšeno. U akciji su suspendovana osnovna ljudska prava, hapšeni politički protivnici, sudije i advokati, a sve to sa besmislenim obrazloženjem da su povezani sa ubistvom dr Zorana Đinđića, premijera.

Odgovorni su: za moralno blaćenje ogromnog broja ljudi, za duševne patnje njih i njihovih bližnjih i, naravno, odgovorni su što će država Srbija enormno plaćati naknadu štete zbog ove akcije.

Odgovorni su: što su zastrašivali narod sa maskiranim žandarmima i policajcima na svakom ćošku. Zar je toliko novaca i energije trebalo utrošiti da bi se uhapsili već dobro poznati prodavci narkotika, kradljivci automobila, profesionalne ubice i zlikovci.

Odgovorni su: što su baš sa takvima sklapali nagodbu o dolasku na vlast, koristili njihove usluge i proglašavali ih za uspešne biznismene.

Ipak, nisu ni svi članovi Vlade podjednako odgovorni. Krivica je nešto faktičko i mora se individualizovati. Odgovorni su:

– *Nebojša Čović*, što je požurio da, pre policije, tužilaštva i suda, saopšti kompletan scenarij događaja. Tako je izvršna vlast u Srbiji potpuno derogirala sudsku, jer je od tog trenutka iščezla presumpcija nevinosti, i svi su morali da se drže već utvrđenog i objavljenog scenarija.

– *Branislav Lečić i Beba Popović*, zbog cenzure u štampi i saopštenja koja su morala obavezno biti čitana. Zbog objavljivanja fotografija uhapšenih i drugih kršenja elementarnih ljudskih prava. Takav medijski mrak trebalo je da uveri javnost u opravdanost akcije Vlade i da isključi svaku mogućnost suprotnog mišljenja ili stava.

– *Čedomir Jovanović*, zbog kontakata sa licima za koje je postojala osnovana sumnja da su učinioci krivičnih dela, zbog privilegija koje im je davao, poseta u zatvoru i sl.

Zbog zastrašivanja i obezvređivanja pravnog poretka.

– *Žarko Korać*, zbog učestvovanja u istrazi za koju nije bio ni osposobljen ni profesionalno dorastao. Ista je obavljena. Kao što se sada vidi, nestručno i nekvalitetno, a rađena je pre zvanične istrage i direktno je uticala na nju.

Ipak, najveću krivicu snose ministar policije i ministar pravde.

– *Dušan Mihajlović*, zbog javnog objavljivanja metoda akcije “Sablja”, u kojoj je promovisao nezakonite i za policiju neprimerene metode kao što je “osvetićemo i likvidiraćemo”. Pod ovim geslom je i vođena akcija “Sablja”. Ona je podrazumevala prekomernu upotrebu sile, zastrašivanja i torture, sa minornim efektima hapšenja kriminalaca koji su i ranije već bili dobro poznati policiji, ali nisu lišavani slobode, ili zbog veza sa policijom, ili zbog nekvalitetnog rada policije.

Postoji li veća odgovornost za ministra policije nego da mu ubiju predsednika Vlade i to nakon čitavog niza nagoveštaja o kojima je javnost brujala? Kako je, samo nekoliko sati posle ubistva premijera dr Zorana Đinđića, “gospodin Legija, sa kojim policija nema problema” postao državni neprijatelj broj jedan.

Zašto nikada nije objavio tačan broj uhapšenih ljudi, koliko su dana nezakonito bili u policijskom pritvoru, u kakvim uslovima, niti protiv koliko ih je ikada poveden sudski postupak, a kamoli ko je i zbog čega osuđen.

– *Vladan Batić*, zbog ružiranja pravosudnog sistema Srbije. To je jedini ministar pravde koji je bio u sukobu sa Saveznim ustavnim sudom, Vrhovnim sudom Srbije, Okružnim sudom u Beogradu, Advokatskom komorom, udruženjima sudija i pravnika, Sindikatom zaposlenih u pravosuđu...

Zbog nezakonitog smenjivanja, jednog broja predsednika sudova i sudija i pritiska na rad pravosuđa, koji je rezultirao ostavkom predsednika Vrhovnog suda Srbije.

Zbog nezakonitog imenovanja predsednika Vrhovnog suda Srbije i jednog broja sudija i tužilaca.

Što je u akciji “Sablja” predlagao vraćanje smrtno kazne.

Što je, tri puta, predlagao izmene propisa iz oblasti pravosuđa, koje je, svaki put, Ustavni sud morao da poništava.

Zbog katastrofalnog stanja u zatvorima.

Zbog afirmisanja političkog pripadništva pri izboru nosilaca pravosudnih funkcija (uglavnom iz DHSS), umesto kriterijuma kompetentnosti i poštenja.

Što je omalovažavao svoje kolege i urušavao pravni sistem.

Svi odgovorni imali su sigurno saradnike i pomagače. Takođe je sigurno da oni nisu jedini krivi, ali su, po mom uverenju, najodgovorniji. Njihova krivica je, pre svega, zakonska, ali o tome neka odlučuju pravosudni organi. Njihova krivica je i politička i moralna, te se mora ogledati u gubitku svake mogućnosti da vrše vlast, a naravno i gubitkom popularnosti zbog učinjenog.

P.S.

Ovaj članak posvećujem sudiji, gospodinu Životi Đoinčeviću, čija je slika sa liscicama na rukama, u vreme akcije “Sablja”, obišla našu zemlju. On je, za mene, postao personifikacija zla koju vlast može da nanese profesionalno besprekornom i dostojanstvenom čoveku. Neka ovo bude delić satisfakcije sudiji Đoinčeviću, a svima nama opomena kakvu vlast birmo, koliko joj se dodvoravamo ili suprotstavljamo.



Ivan Radović – *Kompozicija*, 1919.